

Hendrik Groen

Leven en laten leven

ROMAN

MEULENHOF

ISBN 978-90-290-9101-5
ISBN 978-94-023-1102-0 (e-boek)
NUR 301

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio
Omslagbeeld © Ingrid Bockting
Zetwerk: Text & Image, Assen

© 2018 Peter de Smet en Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

‘Ik zit in het wc-papier.’

Dat is het flauwe antwoord dat ik al drieëntwintig jaar geef als iemand vraagt wat ik doe voor de kost. Zo lang werk ik namelijk al bij een groothandel in wc- en schoonmaakartikelen. Zesendertig uur per week. Maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 17.45 uur met tussen de middag drie kwartier pauze. Daarvan besteed ik twintig minuten aan het opeten van mijn boterhammen en mijn appel en daarna maak ik een wandelingetje van twintig minuten over het bedrijventerrein van Breukelen. Halverwege trakteer ik mezelf, bij wijze van toetje, op een kalfskroket bij snackkar Friet van Piet. Piet zelf is al jaren dood. Hij heeft op een kwade dag een hartaanval gekregen en is voorover in zijn vitrine gevallen, tussen de huzarenslaatjes en de kroketten. De enige aanwezige klant was een Poolse vrachtwagenchauffeur. Die belde meteen 112 maar sprak geen woord Nederlands. En de mevrouw van de meldkamer sprak geen Pools. Dat schoot niet erg op. Toen de ambulance na vijfendertig minuten arriveerde kon er niets meer voor Piet worden gedaan. Trees, de vrouw van Piet, heeft de handel overgenomen. Jammer dat ze niet Jet heet. Kroket van Jet had me wel een aardig alternatief geleken. Ik stoor me eigenlijk een beetje aan het feit dat er nog steeds een groot bord met FRIET VAN PIET op het dak staat. Trees

zegt dat dat een hommage aan Piet is. Het woord ‘hommage’ past niet zo bij Trees. Ook niet bij Piet trouwens.

Vijf minuten voordat mijn lunchpauze voorbij is installeer ik me weer achter mijn bureau en controleer de mail op nieuwe bestellingen.

Aan het bureau tegenover me werkt Berend, die zichzelf de financiële man van het bedrijf noemt. Hij verstuurt de rekeningen. Een paar meter verderop zit Marieke, de secretaresse van de directeur. De directeur zelf, meneer Hertog, heeft een eigen kamer met een wortelnotenhouten bureau. Als er nieuwe klanten bij hem op bezoek komen streelt Hertog even zijn bureau en zegt dan: ‘Mooi hè. Echt wortelnotenhout.’ Het is het bureau van zijn vader geweest, Hertog senior, die zich nog eens per week op kantoor vertoont om daar opzichtig op zijn iPhone te gaan zitten kijken met een blik van: ‘Kijk mij als tachtigjarige nog eens bij de tijd zijn.’

Op vrijdag ben ik vrij. Dan ga ik golfen met mijn drie beste vrienden.

2

Mijn naam is Arthur Ophof. Ik woon al vierentwintig jaar in een keurige rijtjeswoning in een jarentachtig nieuwbouwwijk in Purmerend. Het huis is gebouwd in de tijd dat autovrije hofjes erg in de mode kwamen.

Mijn vrouw Afra was destijds heel enthousiast.

‘Dan kunnen de kinderen over een paar jaar veilig buiten spelen.’

Het is alleen niet van kinderen gekomen. We hebben jarenlang vergeefs ons best gedaan.

‘Het legt wat spanning op de geslachtelijke gemeenschap,’ vertelde Afra bij de relatietherapeut.

Alleen al van die twee woorden word ik impotent. Zij is de enige die ik ken die het heeft over ‘geslachtelijke gemeenschap’. En dan moest het ook nog op bevel van de kalender en de thermometer.

‘Het slaat de geslachtelijke gemeenschap nogal dood, eigenlijk,’ zei ik tegen de therapeut.

Afra’s mond viel open.

De therapeut knikte bedachtzaam. Die knikjes waren zijn meest waardevolle bijdragen aan de gesprekken. Ik heb eens uitgerekend wat ik die man per knikje heb moeten betalen en daar werd ik niet vrolijk van.

Na nog enige jaren doormodderen, bracht onderzoek aan het licht dat er iets mis was met de eieren van Afra en dat ze geen kinderen kon krijgen.

Daarmee was de voornaamste reden om in Purmerend te willen wonen, te weten een betaalbaar autovrij hofje voor de deur, van de baan. Ik heb een paar keer voorgesteld om naar Breukelen te verhuizen, waar ze ook hele mooie rijtjeshuizen hebben, die ruim een uur dichterbij mijn werk liggen, maar Afra was niet enthousiast.

‘Ik ben erg verknocht geraakt aan Purmerend, schat,’ beweerde ze.

‘Verknocht, verknocht, wat is dat nou weer voor woord? Ik ben toch ook niet verknocht aan Breukelen,’ bracht ik ertegen in.

‘En dat is nou precies de reden waarom we niet naar Breukelen moeten verhuizen, maar beter heerlijk hier kunnen blijven wonen.’

Mezelf in de voet geschoten. Ik heb het erbij gelaten en rijd nu voor het drieëntwintigste jaar vier keer per week ’s morgens

van Purmerend naar Breukelen en 's avonds van Breukelen naar Purmerend.

3

Veel goede vrienden heb ik welbeschouwd niet. Eigenlijk maar drie. Stijn, Joost en Wouter. Ik ken ze van de middelbare school. We hebben lief, leed en af en toe een meisje gedeeld.

De laatste jaren delen we vooral de vrijdagen. Dan gaan we, weer of geen weer, golfen. Stijn constateerde vorige week dat het altijd 'bijzonder genoeglijke vrijdagen' zijn.

'Niet bepaald een opwindende typering, Stijneman,' had Joost opgemerkt.

Stijn is leraar Duits op een middelbare school en is nog steeds, net als vroeger, het braafste jongetje van zijn eigen klas. Hij hangt er eigenlijk een beetje bij in ons golfgezelschap. Stijn wordt gedoopt omdat hij er nou eenmaal altijd was. Meer vriend uit gewoonte dan uit overtuiging.

Het verschil met Joost is groot. Joost is bepaald niet braaf. Hij is advocaat en heeft een uitgebreide clientèle van oplichters, belastingontduikers en witteboordencriminelen. Hij past zelf heel goed bij zijn klanten en is zeker niet in zijn eerste leugentje gestikt.

'Jullie zijn eigenlijk de enigen tegen wie ik de waarheid spreek,' bekende hij laatst. 'Meestal tenminste. Bij veel zakelijke contacten ben ik toch voornamelijk bezig te kijken hoever ik de waarheid kan oprekken, en als dat niet meer lukt probeer ik zo dicht mogelijk langs de waarheid heen te liegen.'

'En tegen je vrouw dan?' vroeg Stijn.

'O, daar ben ik ook altijd goudeerlijk tegen,' had Joost met

een grijsje geantwoord. Stijn keek hem een beetje achterdochtig aan.

‘Ja ja.’

Joost is een ritselaar, die zich nog wel eens in de problemen ritselt, maar er daarna bijna altijd in slaagt zich er ook weer netjes uit te werken.

Wouter, mijn derde vriend, is ook geen lieverdje maar heeft zijn zaken altijd degelijk voor elkaar. Hij heeft een bedrijf dat iets doet in de informatica. Ik heb vroeger wel eens geprobeerd te begrijpen wat hij nou precies uitvoert, maar die vraag wuifde hij weg met ‘Iets met programmeren, dat snap jij toch niet’, en die kans is inderdaad groot. Wouter heeft een mooie vrouw, een mooi huis en een mooie auto, in volgorde van belangrijkheid, en ziet er altijd onberispelijk uit in zijn dure maatpakken. Niet onbelangrijk, als noodzakelijke voorwaarde voor zijn manier van leven: hij heeft geld. Hoeveel precies, daar laat hij zich niet over uit.

‘Laten we zeggen: ruim voldoende,’ is zijn antwoord als iemand ernaar vraagt.

En ikzelf? Ik wilde altijd groots en meeslepend leven, maar op de een of andere manier is het daar niet van gekomen op mijn woonerf in Purmerend en bij de groothandel in wc-papier in Breukelen.

‘Je bent volgens mij gewoon te lui voor een opwindend leven,’ merkte Joost vorige week op, ‘of te schijterig. Of allebei.’

Ik had graag tegengesputterd maar kon er zo snel niets tegen inbrengen. Ook toen ik er een paar dagen over had nagedacht, kon ik niets bedenken. Ik ben inderdaad nogal lui. En misschien niet schijterig, maar dan toch op zijn minst erg voorzichtig. Het knaagt een beetje aan me.

‘Over de doden niets dan goeds’ wordt vaak een beetje overdreven, vind ik. In korte tijd zijn Johan Cruijff, David Bowie, Prince en Mohammed Ali overleden, wat vier keer tot een zo-goed-als-heiligverklaring heeft geleid. Ik heb er echt op gelet, maar heb bijna geen enkel puntje van kritiek kunnen ontdekken in de eindeloze rij krantenartikelen en tv-programma’s die aan de dode beroemdheden gewijd waren. Wel doken er iedere keer grote zwermen zelfbenoemde vrienden op om de doden te bewieroken en te vertellen hoe ze bij leven persoonlijk tegen hun helden aangeschurkt hadden.

Niemand die zei dat Cruijff, behalve een fantastische voetballer, ook een heel eigenwijs en zelfingenomen mannetje was. Of dat Ali toch vooral ook heel dom was geweest om zichzelf tot parkinsonpatiënt te laten slaan door veel te lang door te boksen, alleen voor het geld. Ali had beter wat van al die opschepperige praatjes uit zijn hoogtijdagen kunnen bewaren voor na zijn pensionering. Toen kwam er geen samenhangende zin meer uit. Een kleine kanttekening bij alle ijdeltuiterij van Bowie en Prince had ook zeker niet misstaan.

‘Cruijff wordt wel met god vergeleken maar dat gaat me te ver. Ik bedoel: god is goed hoor, maar hij is natuurlijk geen Cruijff.’

Om dat twitterberichtje heb ik wel erg gelachen.

Ik ben zelden verdrietig of geschokt als er een beroemde wereldburger doodgaat en zal niet snel ergens bloemen neerleggen of een kaarsje aansteken.